Inge Talts
Hiiu Valla volikogu liige
Hiiu Tuul MTÜ

Teie 17.03.2017 kell 22:10
Meie 15.06.2017

VASTUSKIRI

Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamine

Täname Teid esitatud vastuväidete eest Loode-Eesti rannikumere tuulepargi keskkonnamõju hindamise aruandele (Teie kiri allkirjastatud 17.03.2017 kell 22:10).

Esitame käesolevaga Teile vastused kirjas püstitatud teemade osas.

1. Merekaablite temaatika. Kaablite projekteerimise ning rajamisega seoses teostatakse eraldi töö, mille käigus toimub keskkonnamõjude hindamine. Eestis kehtiva seadusandluse kohaselt ei saa elektrivõrguga liitumise ametlikku protsessi enne algatada kui tuulepargi enda planeerimine on lõppenud. Kui praeguse KMH-ga selguvad detailid on paigas, siis saab edasi minna ka võrgu detailse planeerimise ja selle keskkonnamõju hindamisega.
2. KMH programmi leitavus. Keskkonnaministeeriumi poolt heaks kiidetud KMH programm on lisatud avalikustamisel olnud materjalide hulka. Koostatud täiendatud KMH aruanne vastab heakskiidetud KMH programmile.
3. Mereala KSHs püsitatud teemade käsitlus
   3.1. Kaablite temaatika. Vt vastust küsimusele nr 1
   3.2. Mereimetajate liikumisteed. Täiendame KMH aruannet mereimetajate liikumisteede osas.
   3.3. Kaablite mõju kalastikule. Antud analüüs viiakse läbi elektrivõrguga liitumise lahenduse projekteerimise käigus, sh teostatakse vajalik keskkonnamõjude hindamine.
   3.4. Õnnetusjuhtumite riskide hinnang. Täiendame aruannet õnnetusjuhtumite lahendamise osas. Olemasolevate kaablitega ristumiste mõju saab hinnata kaablite projekteerimise etapis, kui on teada detailsed ristumise asukohad.
   3.5. Hinnang merepõhjale ja rannikuprotsessidele. Täiendatud KMH aruandes on antud põhjalik hinnang meretuulepargi mõju kohta merepõhjale ja rannikuprotsessidele.
   3.6. Lesta kudeala. Kalastiku uuringu välitööd näitasid, et tuuleparkide territooriumil kalad koevad. Samas koevad nad sellistel sügavustel väga laialt kogu Lääne-Eesti rannameres (ESTMAR projekti andmed), mistõttu võib öelda, et tuuleparkide mõju kogu populatsioonile ei ole kuigi märkimisväärne. Eesti territoriaalmeres on ette nähtud alad, mis säilitatakse

kaladele-lindudele (lisaks Apollo madalikule näiteks Vilsandist läände jäävad madalikud jne), mistõttu olukord on mõnel määral sarnane looduskaitsealadele maismaal - kaitsealade pindala on piisav kaitsmaks elupaiku ja liike.

Lisaks on olemas mitmeid uuringuid, mis näitavad, et põhjalähedase eluviisiga kalade tihedus on (tänu vundamentidel kasvavatele selgrootutele) tuulikute läheduses isegi suurem - ja kalu on palju meetrite ning kümnete meetrite kaugusel tuulikutest. Niisiis, isegi nii väikese vahemaa pealt ei taju kalad kuigivõrd mingit häirivat faktorit. Seega ei ole loogiline eeldada, et kalad ei saa tuuleparkide alasid üldse kasutada. Lillgrundi tuulepargi kalastiku uuring näitas, et, et kalastik ei erinenud oluliselt enne ja peale tuulepargi ehitamist ja kalastik pärast tuulepargi ehitamist sarnanes tüüpilisele kalastikule samas piirkonnas pargist kaugemal.

4. Hüljeste poegimistingimustega arvestamine. Tuulepargi hooldamisel tuleb arvestada alal või selle läheduses poegivate hüljestega ning tagada neile sobilikud tingimused (nt müra mitte tekitamine).
5. Kultuuriväärtused tuulepargi alal. Järgmises etapis, ehk tuulepargi projekteerimise käigus pannakse paika iga konkreetse tuuliku täpne asukoht mere põhjas ning ehitustööde tehnoloogia ja kasutatavad seadmed. Arendaja soov on vältida tuulikute paigaldamist laevavrakkide asukohtades või nende vahetus läheduses. Seoses eelpool mainituga, teostatakse järgmises etapis ka reaalsetes tuuliku asukohtades täiendavad allveearheoloogilised uuringud, uuringute tehniline projekt kooskõlastatakse Muinsuskaitseametiga. Nende uuringute käigus selgub ka võimalike lõhkeainete ja mürgiseid aineid sisaldavate esemete olemasolu planeeritaval tuulikute alal. Juhul kui nimetatud objektid leitakse, teavitatakse nendest vastavaid ameteid ning käitutakse vastavalt ametite juhistele.

Lisame täiendatud KMH aruandesse selgitused seoses allveearheoloogiliste uuringute teostamise vajadusega tuulepargi projekteerimise käigus, kui mere põhjast leitakse praeguseks teadmata laevavrakke.

6. Mõju kohalikule kogukonnale. Täiendame KMH aruannet meretuulepargi vastaste seisukohtadega.
7. Natura 2000 hinnang elektrikaablitega seonduvalt. Antud analüüs viiakse läbi elektrivõrguga liitumise lahenduse projekteerimise käigus, sh teostatakse vajalik keskkonnamõjude hindamine.
8. Käsitiivalistele mõju hinnang. Täiendame KMH aruannet käsitiivaliste osas. 2011 aastal avalikustatud käsitiivaliste osa avalikustati ka 2017.a. KMH aruande avalikustamise käigus, vt KMH aruande Lisa 11.
9. Müra mõju hinnangul õigusliku raamistiku muutus. Korrastame õigusliku raamistiku. Olgu lisatud, et müra leviku mõju sisuline hinnang sellest ei muutu.

Täiendatud KMH aruande ptk-s 5.5.1.1 Avamere tuulepargiga seotud müra mõju kaladele on veealuse müra levikut käsitletud põhjalikult. Ptk-s 5.7 Mõju mereimetajatele on samuti käsitletud

veealuse müra levikuga seotud aspekte. Lähimatele mereimetajate elupaikadele müra olulist negatiivset mõju ei avalda.

Vibratsiooni ja infraheli kohta on täiendatud KMH aruandes kasutatud eksperthinnanguid, mis tuginevad mh teaduskirjandusele ning varasematele analoogsetele projektidele. Antud mõjude esinemine ja ulatus on selgelt väheoluline, mistõttu täpsemate arvutuste ja modelleerimiste teostamiseks vajadus puudub.

10. Erakorralise avaliku arutelu teema. Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimise seaduse kohaselt pole ette nähtud uue avaliku arutelu korraldamist peale KMH aruande täiendamist. Samas pole välistatud arenduse järgmistes etappides avalike arutelude korraldamine.

Lugupidamisega

\allkirjastatud digitaalselt

Hendrik Puhkim	Georg Martin	Siim Paist
KMH juhtekspert	KMH koordinaator	Arendusjuht/ volitatud esindaja
Skepast&Puhkim OÜ	TÜ Eesti mereinstituut	Nelja Energia AS

Hendrik.Puhkim@skpk.ee